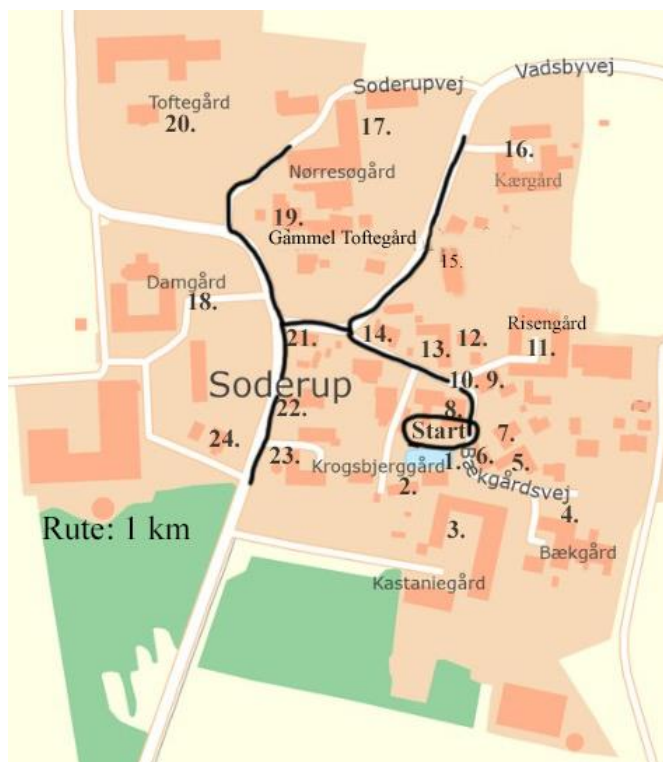

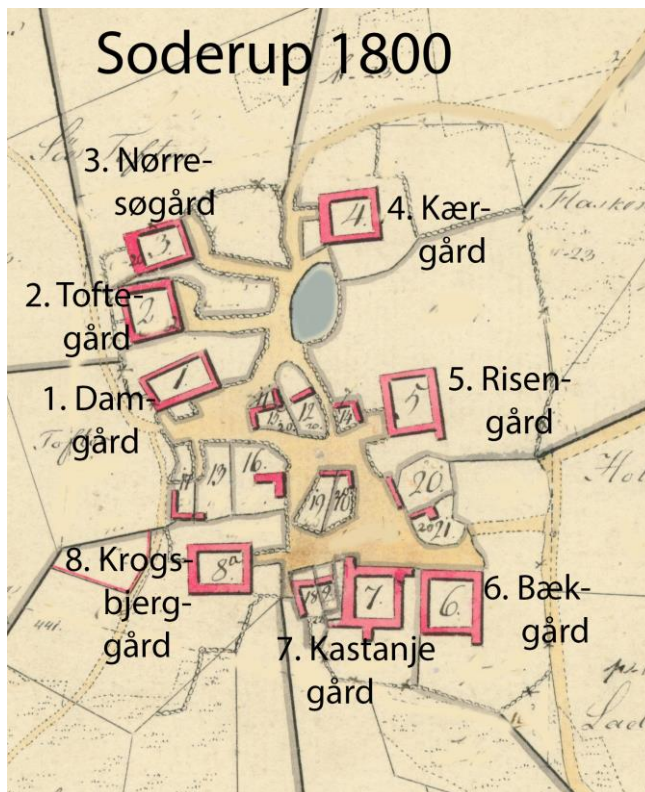

Soderup

Er du interesseret i at opleve landlig idyl med små snævre gader og fuglesang, så er turen gennem Soderup noget for dig. Selvom 6 af Soderups 8 gårde ligger, hvor de har ligget siden middelalderen, er alle gårdes bygninger af nyere dato. Derimod er flere af de gamle huse bevaret. Vidste du i øvrigt, at filmen "Lille Vergil og Orla Frøsnapper" fra 1980 bl.a. blev optaget i Soderup?

- Soderup fik sit navn i vikingetiden. Det var manden Soti, der lagde navn til landsbyen, idet Soderup betyder **Sotis udflytterbebyggelse**.
- Navnet Soderup blev første gang registreret i 1257, som Sothæthorp.
- Soderup var fra starten afgrænset af Enghaveå og Vasby å.
- I 1680'erne omfattede Soderup **8 gårde og 6 huse**, der alle fæstede under Roskilde Domkirke.
- I 1800 blev Soderups jorde **udskiftet**. Det blev en flot stjerneudskiftning, hvor Soderups 8 bønder fik jord, der stødte op til deres gårde. De seks af dem blev hurtigt selvejere, mens

Toftegård og Kastaniegård fortsatte med at fæste under Roskilde Domkirke op igennem 1800-tallet. Byens nu 12 husmænd fik ved udskiftningen tildelt jord nord for landsbyen, men de blev alle ved med at bo inde i landsbyen.

- Interessant er det, at indtil 1900 var 7 af beboerne på Soderups 8 gårde indbyrdes beslægtet. Beboerne har altid hørt til Fløng Kirke, og børnene har altid gået i skole i Fløng, da Soderup aldrig har haft en skole. Oprindeligt var Fløng Sogn et anneks sogn til Hvedstrup, og sognet hørte under Hvedstrup Fløng Kommune. Ved kommunesammenlægningen i 1970 blev Soderup sammen med Fløng og Marbjerg sammenlagt med Høje-Taastrup Kommune. Det er svært at parkere i de små landsbyer, men foran gadekæret/branddammen på Bækgårdsvej er der en lille parkeringsplads. Er du med bus, kører linje 115 og 116 herud. Der er et stoppested ved Vadsbyvej /Bækgårdsvej.

Bækgårdsvej

1.Branddam (Bækgårdsvej)

Start turen gennem Soderup ved byens eneste bevarede gadekær eller branddam. I bunden af gadekæret ser du bagsiden af Krogsbjerggård (se punkt 23). På højre side spejler et gammelt stråtekt hus sig i vandet, mens et rødt stråtekt hus anes bag et nyt hus til venstre.

Gå lidt op ad stien ved gadekæret til venstre.

2. **Vejmandens hus/** Matr. 18 (Bækgårdsvej 4) er et mælerisk rødt stråtekt hus med sort bindingsværk fra 1878. Førhen hørte der 3 td. land til huset, men jorden blev frasolgt 1920. I mange år boede der en vejmand i huset. Oprindeligt lå der to huse her, men det andet hus er ned-

revet i dag. I det nedrevne hus stod førhen Soderups andels Kreaturvægt.

Gå tilbage til Bækgårdvej og gå til højre.

3. Kastaniegården/Matr. 7a (Bækgårdsvej 10)

Du står foran en stor hvid gård, der hedder Kastaniegård. Et gammelt sagn fortæller, at gården oprindelig var en ladegård, og dertil Sotis udflyttergård, som landsbyen har fået navn efter.

Gården ligger på sin oprindelige plads, selvom der ikke er noget tilbage af den oprindelige gård. Mens det røde stuehus er fra 1995, er to af længerne fra 1929, én fra 1955 og de sidste fra 1990'erne.

Gården lagde en overgang vægt på at dyrke kartofler. I dag dyrkes der korn på dens marker. Gården har foruden sin egen jord også tilkøbt jord i både Fløng og Marbjerg. Jorden er dog bortforpagtet i dag.

Fortsæt ned ad vejen.

4. Bækgård/Matr. 6a

(Bækgårdsvej 12), der har givet navn til vejen, ligger tæt herved. Den ligger på sin oprindelige plads i bunden af vejen. Bygningerne, et par hvide længer og et stuehus i røde sten, er dog nyere, idet den gamle gård brændte i 1956. I slutningen af 1900-tallet blev jorden i første omgang solgt til staten.

Siden købte Risengård (se punkt 11) jorden. I dag har en anlægsgartner lejet sig ind på gården. Ofte lyder der musik fra gården, da 5-6 musikgrupper øver her.

Vejen er i dag spærret i bunden, men her gik den gamle vej til Vadsby oprindeligt.

Vend derfor om og gå tilbage. Du ser nu tre huse på højre hånd.

5. Landejendom/Matr. 21 a. (Bækgårdsvej 13). Det første hus er en mindre landejendom fra 1878, der førhen havde 10 td. land.

6. Det hvide nabohus Bækgårdsvej 11), er en fraskødning fra det forrige hus. På dette sted lå Soderups smedje fra slutningen af 1600-tallet til den i 1870 blev afløst af en smedje på Vadsbyvej (se punkt

15). Huset, du ser, er fra 1929. Her boede der bl.a. førhen en skomager, Kresten Skomager. Han havde 'værksted' i dagligstuen for enden af ægtesengen. Her sad han ved et vindue i gavlen. Omkring ham lå det gamle fodtøj han reparerede, samt syle, hammer, knive og andet værktøj.

I filmen "Lille Vergil og Orla Frøsnapper" er der købmand her.

7. Det tredje hus/Matr. 20a (Bækgårdsvej 9) ligger lidt tilbagetrukket. Huset er et af Soderups gamle huse. Det er fra 1778. Her boede førhen en tømrer, der havde 3 td. land og en ko. Da han var interesseret i mekanik og reparerede folks tærsker- og ren-

semaskiner, blev han betragtet som maskinmester. I folkemunde kaldes huset dog kunstnerens hus, dels fordi huset er malerisk, og dels fordi en kunstner, Willy Willumsen, har boet her. Hans atelier er bevaret.

8. Skrædderens Hus Matr. 10a (Bækgårdsvej 8) Det maleriske blå hus med sort bindingsværk og stråtag på den anden side af vejen, der spejler sig smukt i gadekæ-

ret, er også et af Soderups smukke gamle huse. Det er fra 1828. Det kaldes i folkemunde for Skrædderens Hus, fordi en skrædder boede der fra 1853-1910. Han havde en større virksomhed her med indtil flere ansatte.

9. Soderup Brugsforening

1887-1923 (Bækgårdsvej 7) var en filial af Gundsøllille Brugs. Den første brugsuddeler var en søn fra Risengård, og huset er en fraskødning herfra. Det var her i brugsen, at mændene før-

hen samledes dagligt. Her stoppede de gratis deres pipe ved en altid fyldt tobaksdåse på disken og satte sig på en bæk i bagbutikken for at snakke. Fra 1923 til omkring 1970 var her købmand. I dag er Soderup uden butikker.

10. Soderup Bystævne

Foran den gamle Brugs markerer en stor kampesten og et træ, at her lå Soderups Bystævne før landboreformernes tid. Dengang var her 8 sten, en til hver af Soderups 8 bønder. Her sad de 8 fæstebønder i fællesdriftens tid og diskuterede bymarkens drift, ellers løste interne stridigheder.

11. Risengård/Matr. 5a (*Bækgårdsvej 5*) ligger bag den gamle brugs og bystævne. Det er den tredje af Soderups gamle gårde. Gården ligger på sin oprindelige plads. Stuehuset er fra 1860 ligesom 2 af laderne. I dag driver ejeren både gårdens jord og dertil *Bækgårds* jord (*se punkt 4*), som de har købt. Der er stutteri på gården og de har dertil udlejet nogle af længerne.

12. Et hvidt idyllisk bindingsværkshus med stråtag /Matr. 14 (*Bækgårdsvej 3*) ligger lidt tilbager trukket tæt herved. Det er et af Soderups ældste huse fra 1737. Et gammelt sagn fortæller, at det blev bygget af en fæstebonde på *Risengård*, der måtte gå fra gården. Da han havde livsfæste, kunne *Roskilde Domkirke* ikke sætte ham

på gaden. I stedet satte de ham fra gården '*med nåde og pension*', som det hed. Det indebar, at han fik lov til at opføre et hus, ret til at dyrke lidt jord, samt eje en ko. Ved udskiftningen i 1800 blev huset betragtet som et husmandssted og tillagt 3 td. land. På den tid havde en skomager sin bopæl her.

Fra 1870 havde *Jakob Smed*, der byggede en smedje på *Vadsbygade 4* (*se punkt 15*), sin privatbolig her. Siden flyttede en tækkemand ind i huset.

13. Tømrerens hus/Matr. 12 (*Bækgårdsvej 1*). Huset er et smukt stråtakt hvidt hus fra 1877.

Det har gavl mod vejen. Det blev bygget af en **tømrer**, der havde 6 td. land og en hest. Sammen med sine sven- de rejste han rundt og byggede huse og gårde. En af hans sønner overtog siden huset og var foruden *tømrer* også *hjulmager*.

Vadsbyvej

Du er nu nået til *Vadsbyvej*, der som navnet siger, fører til ud til nabobyen *Vadsby*.

14. Tækkemandens hus (*Vadsbyvej 2*). I slutningen af 1800-tallet boede byens *tækkemand* her. Han var også *træskomager* og *røg pølser*. Huset brændte i 1904. Kort

efter blev det gule hus opført.

15. Soderup Smedje 1870 til 1970'erne lå i huset *Vadsbyvej 4*. Grunden blev i 1870 fraskødet *Risengård*. På det tidspunkt lå der et gadekær her, hvor huset *Vadsbyvej 4 A* ligger i dag. Det var derfor et godt sted at anlægge en smedje. Det var den vellidte *Jacob Smed*, der byggede den nye smedje i 1870. Fremover smedede han hesteko, skoede heste, lavede beslag til vogne, plove, harver m.m. Også her samledes bønderne tit. Om for-

middagen mødtes mændene her for at få en snak, mens de unge karle måske om aftenen kom for at vise, hvor længe de kunne svinge hammeren over jernet.

Fortsæt ud ad vejen. Kort efter ser du den fjerde af Soderups gårde på højre hånd.

16. Kærgården/Matr. 4 a (*Vadsbyvej 6*) ligger

længere fremme på venstre hånd og er den fjerde af Soderups gamle gårde. Den hvidkalkede gård ligger på sin oprindelige plads, men bygningerne er yngre. Stuehuset er fra 1860 ligesom en af staldene er, mens de andre stalde og lader er fra 1900-tallet.

Gården hed tidligere *Ødegård*, fordi den, som den eneste gård i Soderup, lå øde hen efter svenskekrigene i 1650'erne på *Svend Gønges* tid.

I dag hedder den *Kærgården*. Den er opkaldt efter det gadekær, der tidligere lå foran gården.

Det meste af gårdens jord blev i begyndelsen af 1900-tallet frasolgt og udstykket til to mindre gårde. Gården har i dag kun to hektar jord, og bygningerne lejes ud. *På den modsatte side af vejen ses Soderups femte gård fra bagsiden.*

17. Nørresøgård/Matr.3b (*Soderupvej 30*) *Nørresøgård* ligger på sin oprindelige plads, selvom alle bygningerne er af nyere dato. Stuehus og staldene er fra 1961,

mens de andre lader er nyere. Gården har altid haft indkørsel fra Soderupvej, hvor den også har adresse. Jorden blev købt af Damgård (punkt 18) i 1990'erne. I dag er stuehuset lejet ud, og et firma holder til på gården.

Vend om og gå tilbage. På venstre hånd kan du nyde de gamle huse fra bagsiden. Det var i øvrigt her, der var en sti til kvæg i gamle dage.

Vadbyvej munder ud i Soderupvej. Gå til højre.

Soderupvej

18. Damgården/ Matr. 1a (Soderupvej 27)
På den modsatte side af vejen ligger en meget stor gård. Det er *Damgården*, den sjette af Soderups gårde. *Damgården* lå før en brand i 1875 på den anden side af Soderupvej. Den lå, hvor der i dag ligger et hus fra 1930'erne. Efter branden blev Damgården genopført i 1880 på den anden side af Soderupvej. Gården var indtil for nylig et aktivt landbrug, der tilkøbte jord i Fløng, i Marbjerg og dertil Nørresøgårds jord, men jorden er bortforpagtet i dag. Foruden landbrug har ejeren virksomheden *WR Damp*.

Fortsæt ned ad vejen. På højre hånd ses en gammel gård.

19. Gammel Toftegård/ Matr. 2 c (Soderupvej 28). Oprindeligt var Toftegård en firlænget

gård, der lå på denne plads. I dag er der to lader fra 1900. Op gennem tiden har der været stuehus i begge. Gården blev i 1937 ejet af en smed. Siden har der været smedevirksomhed her. Det er der også i dag.

Lidt fremme er der en indkørsel (Soderupvej 28-30). Det er indkørslen til Gammel Toftegård og til Nørresøgård, vi så bagsiden af på Vadsbyvej (se punkt 17).

20. Toftegård/ Matr. 2a (Soderupvej 34)

Toftegård er den syvende gård i landsbyen. Det er en smuk hvid gård med et stuehus fra 1929 og lader fra 1924. Dertil er der nogle nyere lader. Gården lå oprindeligt syd for Nørresøgård (se punkt 19). Da det nye gårdanlæg blev bygget i 1920'erne, flyttede gården derfor lidt nordpå, så den fremover lå nord for Nørresøgård. Gården har været i familiens eje i 5 generationer. Gården driver fortsat jorden, og udvikler i dag frø til græsplæner.

Vend om, og gå tilbage. Se på huset på hjørnet af Soderupvej og Vadsbyvej.

21. Det maleriske **hus**, Matr. 17 a (Soderupvej 24) er et gammelt husmandssted med jord. Her boede **tækkemanden** tidligere. Huset blev genopført efter en brand i 1875 af materialer fra Damgården, der brændte ved samme brand. I 1922 blev jorden frasolgt. Fra 1922-29 holdt ejeren **sommerrestaurant** her.

22. Det maleriske hvide **nabo-hus** med sort bindingsværk og blå vinduer matr. 13 b (Soderupvej 22) er fra 1900. Det kaldes **væverens hus**. Fra 1871-1938 hed væveren *Rasmus Larsen*,

der ikke alene vævede, men også passede sine 3 td. land, en ko og et par grise. '*Østenvind og Roskildegråt giver vådt*' lød et mundheld i sin tid fra ham.

23. Krogsbjerg-gård, Matr. 8 a

(Soderupvej 20) er Soderups ottende gård. Den gamle gård brændte i 1878. Den hvide gård, du ser i dag, blev bygget på den gamle gårds plads og stuehuset fra 1900. Jorden blev i første omgang solgt til staten, siden blev den ene halvdel solgt til *Damgård* og den anden halvdel til *Kastaniegård*.

24. På den modsatte side ses et gult hus

(Soderupvej 23). Huset blev fraskødet Krogsbjerggård. I første omgang flyttede en **dyrlæge** i 1890, der var søn af skolelærer i Fløng, ind i huset. Dyrlægen havde praksis her til sin død.

Du er nu nået til vejs ende. Foran dig ligger veldyrkede marker.

Har du fået lyst til at se nærmere på andre af Høje-Taastrup Kommunes landsbyer, så kan du hente byvandringerne ved at klikke på denne QR-kode.

